

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	หน้า
สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน	1
1. สภาพทางภูมิศาสตร์	1
2. การปกครอง	2
3. สภาพทางเศรษฐกิจ	4
4. สภาพทางสังคม	5
ภูมิรัฐศาสตร์ของจังหวัดเชียงใหม่	8
1. ที่ตั้ง	8
2. พรมแดน	9
3. สภาพพื้นที่	9
4. ประชากร	9
5. ทรัพยากร	10
6. การอุตสาหกรรม	10
บทที่ 2 ประวัติความเป็นมา	
ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์ที่สำคัญ	13
1. ประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ (สมัยราชวงศ์มังรายและสมัยพม่าปกครอง)	13
2. ประวัติศาสตร์การปกครองเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. 2317-2476	35
2.1 เชียงใหม่สมัยเป็นประเทศราชของไทย	35
2.2 เชียงใหม่สมัยปฏิรูปการปกครองมณฑลพายัพ	49
ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคอำเภอ	68
1. อำเภอเมืองเชียงใหม่	68
2. อำเภอจอมทอง	73
3. อำเภอแม่แจ่ม	78
4. อำเภอเชียงดาว	83
5. อำเภอดอยสะเก็ด	87
6. อำเภอแม่แตง	91
7. อำเภอแม่ริม	95
8. อำเภอสะเมิง	99

9. อำเภอฝาง	103
10. อำเภอพร้าว	109
11. อำเภอสันป่าตอง	114
12. อำเภอสารภี	118
13. อำเภอสันกำแพง	123
14. อำเภอสันทราย	128
15. อำเภอหางดง	132
16. อำเภอฮอด	137
17. อำเภออมก๋อย	142
18. อำเภอแม่าย	146
19. อำเภอดอยเต่า	150
20. กิ่งอำเภอเวียงแหง	153

บทที่ 3 วัด โบราณสถานที่สำคัญและประเพณีเมืองเชียงใหม่

วัด และ โบราณสถานที่สำคัญ	156
พระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์	157
ประตูท่าแพ	159
กำแพงเมืองและประตูเมืองเชียงใหม่	160
เมืองโบราณในจังหวัดเชียงใหม่	163
วัดเชียงมั่น	165
วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร	167
วัดบุปผาราม	171
พระบรมธาตุดอยสุเทพ	173
วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร	176
วัดมหาโพธาราม	178
วัดอุโมงค์เถรจันทร์	180
พระสิงห์	182
พระเสด็จกมณี	186
พระป่าตาลน้อย	187
พระเจ้าแก้วใส	189
หลักเมือง	191

ช่วงสิงห์	192
ช่วงช้างเผือก	193
วัดร้างในเวียงเชียงใหม่	196
วัดป่าแดงหลวง	197
วัดอินทขิล	205
ประเพณีล้านนาไทย	207
ประเพณีปอยหลวง	208
การสืบชะตา	215
การสืบชะตาคคน	216
การสืบชะตาคหมู่บ้าน	223
การสืบชะตาคเมือง	225
ประเพณีสู้ขัวญควาย	228
ประเพณีการทานข้าวสลาก	235
ประเพณีเข้าอินทขิล	239
ประเพณีตรุษสงกรานต์ และคำหัว	243
คำหัว	245
ประเพณีปอยลูกแก้ว	247
การเลี้ยงอาหารแบบขันโตก	256
บทที่ 4 ประวัติบุคคลสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่	
ประวัติบุคคลสำคัญ	263
พระยามังราย	263
พระยาติโลกราช	264
พระนางจिरประภา และนางพระยาวิสุทธิเทวี	265
พระยาภาววิละ	266
นายพลตรีเจ้าแก้วนรรัฐ	267
พระราชชายาเจ้าดารารัศมี	270
พลตรีเจ้าราชบุตร	271
พระรัตนปัญญาญาณ	273
พระโพธิ์รังษี	275
พระศิริมังกลาจารย์	276

พระครูบาศรีวิชัย	278
พระอุบาลีคุณูปมาจารย์	285
หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	288
พระยาพรหมโวหาร	291
ทำเนียบพระนาม ราชานามผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่	293
1. ทำเนียบพระนาม ราชานามผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	293
2. ทำเนียบราชานาม รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	294
3. ทำเนียบราชานาม ปลัดจังหวัดเชียงใหม่	295
4. ทำเนียบราชานาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่	296
บทที่ 5 บทสรุป	
บทสรุป	297
ภาคผนวก	301